

Overleg klimaatcoördinatoren centrumsteden

Traject Klimaatgovernance

Infosessie 04/10/2024

DOEL VAN DE INFOSESSIE

- Toelichting van context en doelstellingen traject klimaatgovernance
- Afstemming van planning
- Bespreking van volgende stappen en plan van aanpak
- Overlopen van vragen/suggesties

CONTEXT EN DOELSTELLINGEN

- **Algemene context**

- Het KCVS startte het **programma Klimaattransitie** op in 2023 (mede geïnspireerd door inzichten van op de Denkdag 31 mei 2022).
- Dit programma bestaat uit verschillende **werksporen**:
 - **Klimaatgovernance**
 - Klimaatfinanciering
 - Klimaatmonitoring en impact
 - Klimaatbeleidsplanning (met o.a. BE REEL!)
- **Doel van de werksporen**:
 - Versterken van wat er lokaal reeds gebeurt én lokale ambities ondersteunen d.m.v. samenwerking, kennisdeling, optimalisaties, aanreiken van tips en tools, ...
 - Deze werksporen mondden reeds uit in **diverse producten en trajecten**, zoals:
 - encyclopedie en Stappenplan Energiedelen in appartementen
 - methodiek voor het opstellen van de lokale lange-termijn renovatiestrategie voor het private patrimonium en masterclasses (ikv BE REEL!)
 - uitwisseling tussen de centrumsteden over het plan van aanpak van de klimaatuitdaging voor het publiek patrimonium
 - afstemming op vlak van data bv met Fluvius, extern dataplatform VEKA
 - het Lerend Netwerk InnoFiNS (innovatieve financiering van natuurgebaseerde oplossingen)

CONTEXT EN DOELSTELLINGEN

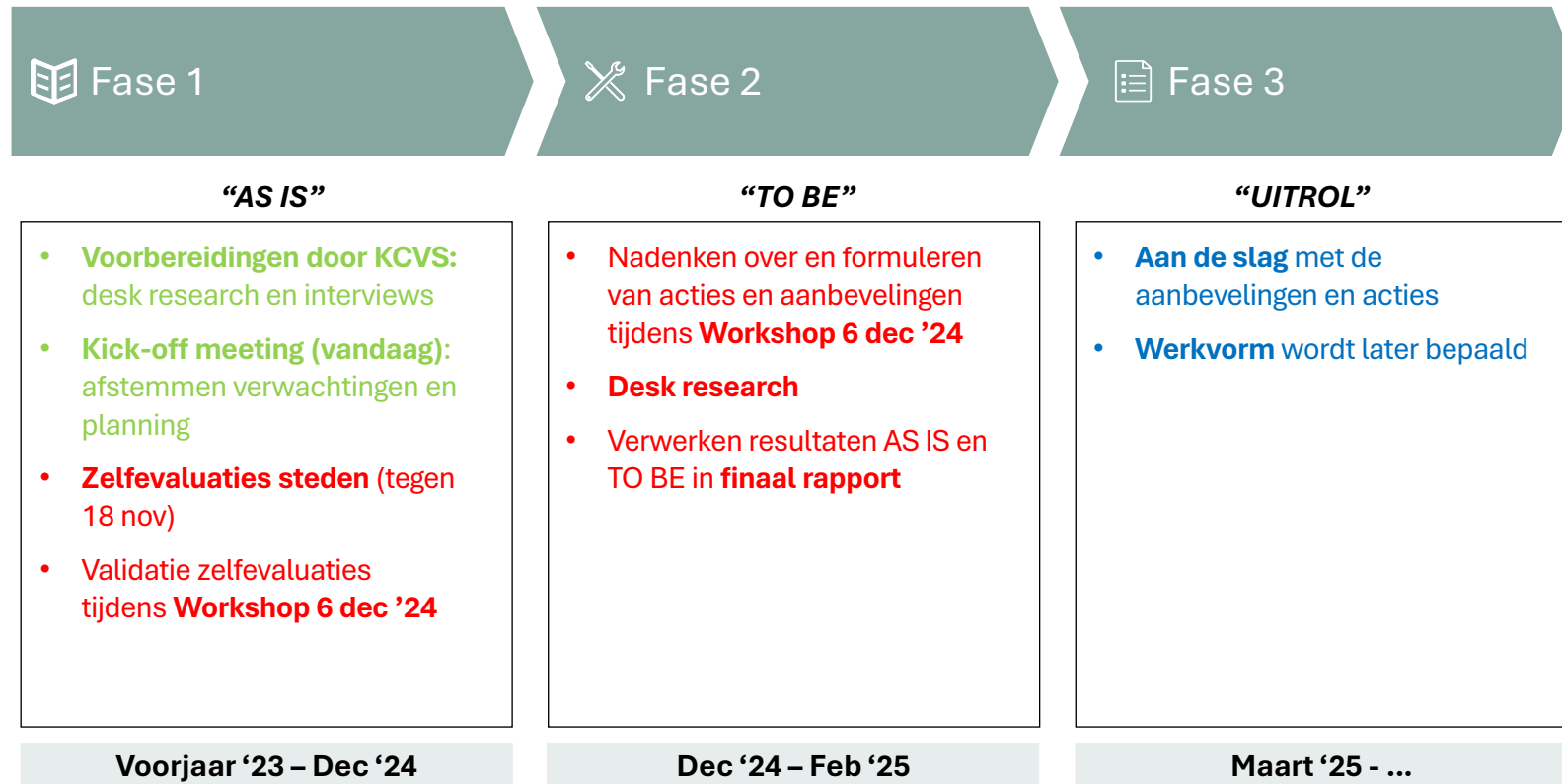
- **Doelstellingen traject Klimaatgovernance***
 - **AS IS:** In kaart brengen van de **situatie, best practices en maturiteit** op het vlak van klimaatgovernance bij de centrumsteden + **benchmark**
 - **TO BE (of WYWTG: where you want to go):** Op basis hiervan stellen de klimaatcoördinatoren van de centrumsteden **concrete aanbevelingen** op waarmee men in elke stad aan de slag kan gaan en/of samen mee aan de slag kan gaan
- **Rol Kenniscentrum**
 - Trekker / Coördinator / Facilitator / Ondersteuner in dit traject
- **Verwachte output traject**
 - **Rapport** met samenvatting AS IS (situatieschets) en TO BE (aanbevelingen)
 - De **verdere werkvorm** om aan de slag te gaan met de resultaten kan **later** in samenspraak bepaald worden.

**definitie op volgende slide*

CONTEXT EN DOELSTELLINGEN

- **Definitie lokale klimaatgovernance**
 - **geheel** van **effectieve maatregelen** (netwerking, sensibilisering, concrete acties, beleid, processen, regels, bestuur, mechanismen,...)
 - waarmee steden in **samenwerking** met publieke, private en maatschappelijke actoren en organisaties
 - **klimaatdoelstellingen formuleren en monitoren**
 - **invloed en autoriteit uitoefenen**
 - **stedelijke klimaatplanning en implementatie-processen managen**
 - om de **risico's** op vlak van klimaatverandering (hitte, droogte, wateroverlast,...) te **beheersen** (= deze preventief aanpakken, verminderen of je er aan aanpassen).

PLANNING ALGEMEEN

- **Groen:** afgerond
- **Rood:** op te starten
- **Blauw:** te bepalen

FASE I – AS IS | Details

- **Wat?**
 - In kaart brengen van situatie en maturiteit van de steden op het vlak van klimaatgovernance
 - Zoeken naar **best practices**
 - **Benchmark**
- **Hoe? : 2 sporen**
 - Voorbereidingswerk door het KCVS (*reeds afgrond: zie resultaten op volgende slide*):
 - **desk research** : documentanalyse van o.a. studies, theorie, meerjarenplannen en websites van de centrumsteden, klimaatplannen van de centrumsteden, ...
 - **interviews** met de algemeen directeurs van de centrumsteden (waarbij sommigen van jullie betrokken waren)
 - **Zelfevaluatie steden** (*op te starten na vandaag*):
 - de steden (klimaatcoördinatoren en andere betrokken medewerkers) vullen de **zelfevaluatie-vragenlijsten** in tegen **18 november**: meer info op volgende slides.
 - de resultaten van de zelfevaluatie en de desk research valideren en bespreken we meer diepgaand tijdens **gezamenlijke workshop op 6 december** (voorstel)

FASE I – AS IS | Details

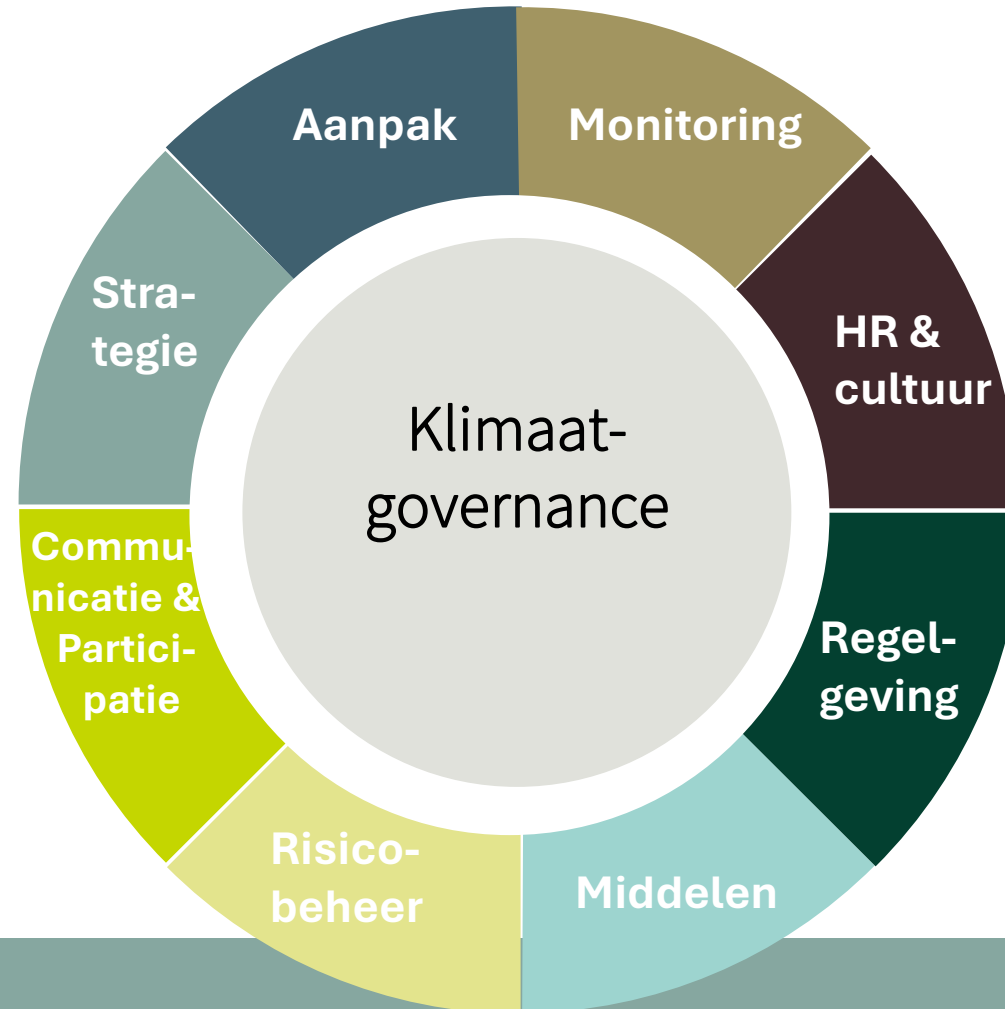
- **Eerste, voorlopige, algemene resultaten voorbereidingswerk**
 - Belang van stedelijke aanpak tegen klimaatverandering neemt steeds toe + toenemend besef van urgentie + toenemende stedelijke bevoegdheden
 - Elke stad heeft een klimaatplan en is aan de slag gegaan met het klimaatplan
 - Grote verscheidenheid qua invulling/uitwerking/aanpak/thema's van het klimaatplan
 - Sommige steden staan verder dan andere
 - Sommige steden missen een duidelijk plan van aanpak
 - Langetermijn strategie (2050) ontbreekt vaak
 - Verschillende steden richtten een adviesraad op
 - Sommige steden vertalen hun klimaatplan naar het meerjarenplan, andere niet
 - Enkele steden hebben transversale beleidsdoelstellingen bepaald
 - De klimaatplannen zijn vaak niet voldoende SMART-geformuleerd

FASE I – AS IS | Details

- Over de zelfevaluatie (1/3)
 - **Wie vult in?** : klimaatcoördinator(en), idealiter i.s.m. met enkele, andere betrokken (klimaat)medewerkers -> een goed vertegenwoordigd, zorgvuldig samengesteld team zorgt voor meer betrouwbaarheid en gedragenheid van de resultaten
 - **Tegen wanneer?:** 18 november, opladen in Teams-kanaal
 - **Resultaten?:**
 - Worden gevalideerd en besproken tijdens gezamenlijke **workshop** (voorstel 6 december)
 - En verwerkt in **finaal rapport**

FASE I – AS IS | Details

- Over de zelfevaluatie (2/3)
 - 8 thema's

FASE I – AS IS | Details

- Over de zelfevaluatie (3/3): Hoe invullen?
 - Per thema:
 1. 1 slide met **informatie m.b.t. topics/ sub-topics** (=verwachtingen)
 - Bv. bij thema ‘Klimaatstrategie’ -> *“Mijn organisatie heeft het klimaatplan vertaald in SMART-acties en indicatoren”*.
 2. 4 slides met **invulvelden voor de antwoorden**
 - Op deze slides kunnen jullie jullie antwoorden op de vragen/topics invullen in de vorm van **sterktes en verbeterpunten**
 - Indien van toepassing mag je ook een **goed voorbeeld** toevoegen en eventueel wat **extra uitleg geven**. Dit bevordert de benchmark en kan de andere steden inspireren.
 - Je mag ook een aanzet geven van **enkele verbeteracties voor je stad**. We gaan daar zeker ook nog dieper op in tijdens de workshop, maar dit voorbereidend werk zal het formuleren van gezamenlijke verbeteracties/aanbevelingen tijdens de workshop vergemakkelijken.
 - Je hebt dus in totaal max **4 tal slides** (om de werklast te beperken voor de steden en het KC en omdat resultaten ook nog verder mondeling worden besproken), maar indien je meer ruimte nodig hebt, kan je steeds een slide toevoegen
 3. Laatste slide: **maturiteitsscore**
 - Op deze slide geef je jouw organisatie in **consensus een score** van 1 (niet matuur) t.e.m. 5 (heel matuur)

FASE I – AS IS | Details

Scores met legende

5	Heel matuur: <i>Voldoende degelijke, doeltreffende en adequate acties/maatregelen aanwezig en toegepast. Deze worden bovendien periodiek geëvalueerd en bijgestuurd.</i>
4	Matuur: <i>Voldoende acties/maatregelen aanwezig. Deze worden minstens gedocumenteerd, gestructureerd, gecommuniceerd en toegepast.</i>
3	Gestructureerde aanzet: <i>Gestructureerde aanzet van acties/maatregelen aanwezig, maar nog niet alles is voldoende toegepast of gedocumenteerd.</i>
2	Ad hoc: <i>Er zijn enkele, ad hoc aanzetten tot acties/maatregelen. Het bewustzijn is aanwezig, maar er is nog geen systematische aanpak.</i>
1	Niet matuur: <i>Er zijn geen of amper acties/maatregelen. Laag bewustzijn.</i>

VARIA EN VRAGEN

- Workshop 6 december 09u30 tot 14u (incl lunch) : datum voor iedereen ok + locatie (waarschijnlijk in Gent, max 25 p.; werken in groepjes; tafels)
- Deadline 18 november: ok
- Resultaten benchmark in rapport : anoniem of niet?
- Contactpersonen voor Teams-kanaal?
- Vragen benchmark stad Mechelen: tegen eind oktober
 - **Hoeveel VTE** telt team klimaat/dienst duurzaamheid/dienst milieu (medewerkers die bezig zijn met klimaat)?
 - **Hoeveel % gesubsidieerd** is de klimaat-werking?
 - **Welke taken** doet dit team?
 - Werking energiehuis (leningen, loket, renovatieadvies, premies)
 - Hoeveel projecten rolt dit team uit (definitie project?)
 - Aan welke thema's werkt dit team: adaptatie, mitigatie, circulair
 - Andere acties
 - Overige vragen/suggesties?

Dank voor je aandacht

Bij vragen contacteer ons!